

Додаток А

Узагальнення пропозицій та зауважень стейкхолдерів Полтавського державного аграрного університету на освітньо-професійну програму Облік і оподаткування першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю D1 Облік і оподаткування

(освітня програма знаходилася на громадському обговоренні у період з 16.01.2026 р. по 15.02.2026 р.)

<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/20908/proyektoppd1oblikiopodatkuvannyabakalavr2026.pdf>

Категорія стейкхолдерів	Прізвище та ім'я	Місце роботи (навчання)	Зміст пропозиції та її обґрунтування	Примітка про врахування / неврахування
Зовнішній стейкхолдер (академічна спільнота)	Кашена Наталія Борисівна	Державний біотехнологічний університет, д.е.н., професор, завідувачка кафедри обліку, аудиту та оподаткування	Рецензентом надано позитивну рецензію, у якій відзначено відповідність ОП вимогам чинного Стандарту вищої освіти та нормативно-правової бази, цілісність і логічну узгодженість її структури, а також взаємозв'язок ОК, компетентностей і ПРН. Позитивно оцінено посилення цифрового складника програми, розширення переліку ОК для забезпечення досягнення ПРН 12 та інтеграцію інформаційних систем і комп'ютерних технологій у професійну підготовку здобувачів. Також наголошено на практичній спрямованості ОП, орієнтованій на підготовку конкурентоспроможних фахівців з обліку і оподаткування, здатних здійснювати обліково-аналітичний супровід діяльності суб'єктів господарювання в умовах цифрової трансформації економіки.	-
Зовнішній стейкхолдер (представник роботодавців)	Андрієнко Олексій Володимирович	ПАФ «Урожай» Полтавської області, керівник підприємства	Рецензія на ОП «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ПДАУ надана без зауважень. Водночас містить рекомендаційний характер щодо подальшого вдосконалення практичної складової освітнього процесу, а саме – доцільності розширення застосування кейс-методів і навчальних симуляцій, спрямованих на моделювання реальних професійних ситуацій у сфері обліку, оподаткування та правового регулювання господарської	враховано (у межах обов'язкових освітніх компонентів «Звітність підприємств», «Фінансовий аналіз» та «Економічний контроль», а також низки дисциплін вибіркового блоку передбачено використання платформи LIGA360 для роботи з фінансовою звітністю підприємств, аналітичними показниками їх діяльності та інструментами оцінювання фінансового стану. Це сприяє

Категорія стейкхолдерів	Прізвище та ім'я	Місце роботи (навчання)	Зміст пропозиції та її обґрунтування	Примітка про врахування / неврахування
			діяльності, що сприятиме розвитку в здобувачів вищої освіти навичок роботи з інформаційними ресурсами, аналітичного опрацювання та критичної оцінки даних, а також обґрунтування управлінських рішень.	<i>розвитку у здобувачів вищої освіти навичок аналітичного опрацювання інформації, критичної оцінки даних і обґрунтування управлінських рішень у межах практикоорієнтованих кейсів і навчальних ситуацій)</i>
Зовнішній стейкхолдер (представник роботодавців)	Боронило Наталія Миколаївна	ТОВ фірма «Астарта-Київ», начальник управління бухгалтерського та податкового обліку	Рецензія на ОП «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ПДАУ надана без зауважень і пропозицій та має позитивний висновок. Рецензент акцентував увагу на ефективній співпраці університету з роботодавцями, залученні здобувачів до проходження виробничої практики та подальшому працевлаштуванні випускників, високому рівні сформованості їхніх професійних і аналітичних компетентностей, а також на змісті програми, що охоплює ключові фахові дисципліни та забезпечує належну підготовку майбутніх фахівців до роботи в реальних умовах діяльності підприємств різних форм власності, зокрема аграрного сектору.	-
Зовнішній стейкхолдер (представник роботодавців)	Дяченко Єлизавета Сергіївна	ТОВ «Солар», головний бухгалтер	Рецензія на ОП «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ПДАУ, надана без зауважень та пропозицій.	-
Зовнішній стейкхолдер (представник роботодавців)	Христенко Зоя Миколаївна	ТОВ «Полтава-Насіння», головний бухгалтер	ОП «Облік і оподаткування» відповідає сучасним вимогам ринку праці та забезпечує належний рівень професійної підготовки здобувачів вищої освіти. Її зміст є актуальним, логічно структурованим і спрямованим на формування як фахових, так і загальних компетентностей. Водночас доцільним є посилення уваги до розвитку соціальних (soft) компетентностей здобувачів вищої освіти, зокрема комунікабельності, здатності до командної взаємодії, відкритості та ефективної	враховано <i>(ОП забезпечує системне формування у здобувачів вищої освіти соціальних (soft) компетентностей, зокрема навичок ефективної комунікації, командної взаємодії, аналітичного мислення та соціально відповідальної поведінки. Розвиток цих компетентностей здійснюється під час опанування освітніх компонентів (ОК1–ОК7), зокрема через застосування інтерактивних і командних</i>

Категорія стейкхолдерів	Прізвище та ім'я	Місце роботи (навчання)	Зміст пропозиції та її обґрунтування	Примітка про врахування / неврахування
			<p>професійної комунікації, що сприятиме їх успішній інтеграції в професійне середовище. З огляду на це пропонується впровадження спеціалізованих тренінгів, спрямованих на підвищення рівня соціальної адаптивності студентів.</p>	<p><i>форм навчання, виконання групових завдань та проєктів, а також формування навичок тайм-менеджменту та ініціативності. Додатково цьому сприяють елементи неформальної освіти, участь у наукових, культурних і громадських ініціативах, діяльність органів студентського самоврядування та підтримка Психологічної служби університету.</i></p>
Зовнішній стейкхолдер (випускник ОП)	Тютюнник Марина Сергіївна	ТОВ фірма «Астарта-Київ», провідний фахівець з обліку активів	<p>Освітня програма «Облік і оподаткування» є якісною, логічно структурованою та цілісною за змістом, забезпечує послідовне формування професійних компетентностей здобувачів вищої освіти. Водночас доцільно розглянути можливість інтеграції до програми компонентів, спрямованих на розвиток ділової комунікації, професійної етики бухгалтера та податкового консультанта, а також навичок командної роботи й критичного мислення, оскільки професійна діяльність у цій сфері потребує не лише ґрунтовних фахових знань, а й високого рівня комунікативної культури та етичної відповідальності. Позитивною практикою, яку варто продовжувати, є проведення регулярних консультацій із роботодавцями та залучення практиків до викладання окремих тем, що сприяє підтриманню актуальності змісту ОП та її відповідності потребам ринку праці.</p>	<p><i>Питання розвитку ділової комунікації, професійної етики бухгалтера та податкового консультанта інтегровані у зміст освітніх компонентів «Управлінський облік», «Облік і звітність в оподаткуванні», «Фінансовий облік», «Звітність підприємств» та «Облікова політика», у межах яких розглядаються етичні засади професійної діяльності, особливості професійної комунікації з керівництвом підприємств, контролюючими органами та іншими стейкхолдерами, а також питання відповідальності при формуванні й поданні облікової та звітної інформації. ОП передбачає продовження позитивної практики залучення роботодавців і практиків до освітнього процесу (гостьові лекції, практичні заняття, консультації), що сприяє підтриманню актуальності змісту ОП та її відповідності потребам ринку праці).</i></p>
Зовнішній стейкхолдер (випускник ОП)	Фролова Оксана Олексіївна	Диканська селищна рада, бухгалтер I категорії відділу освіти, сім'ї, молоді та спорту	<p>Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування» справляє позитивне враження, зокрема завдяки наявності п'яти навчальних практик, що забезпечує послідовне формування професійних умінь і сприяє якійсній підготовці</p>	-

Категорія стейкхолдерів	Прізвище та ім'я	Місце роботи (навчання)	Зміст пропозиції та її обґрунтування	Примітка про врахування / неврахування
			конкурентоспроможних фахівців.	
Зовнішній стейкхолдер (випускник ОП)	Сизьоненко Світлана Володимирівна	Полтавська міська школа мистецтв «Мала академія мистецтв» імені Раїси Кириченко, економіст	ОП «Облік і оподаткування» є сучасною, актуальною та відповідає потребам ринку праці. Її логічна структура забезпечує формування професійних компетентностей здобувачів. Доцільним є впровадження кейсових завдань на основі реальних ситуацій бюджетних установ для посилення практичної підготовки.	враховано
Зовнішні стейкхолдери (випускники ОП)	Опитування випускників ОП, Відділ практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників	-	Продовжити позитивну практику: - врахування реальних потреб бізнес-середовища під час розроблення та оновлення освітніх програм; - залучення працівників підприємств і представників бізнесу до освітнього процесу; - удосконалення комунікації між адміністрацією університету, викладачами, здобувачами вищої освіти та випускниками; - розширення практики проведення гостьових лекцій за участю фахівців-практиків; - посилення співпраці у сфері працевлаштування здобувачів освіти, зокрема через інформування про актуальні вакансії та програми стажування, проведення консультацій щодо підготовки резюме й проходження співбесід, а також розширення бази контактів роботодавців; - розширення використання практичного досвіду підприємств під час проведення практичних занять.	враховано (<i>продовжити позитивну практику співпраці з роботодавцями</i>).
Внутрішній стейкхолдер (здобувач вищої освіти)	Росоха Анна Олегівна	Полтавський державний аграрний університет, СВО бакалавр	Чудово, чітко та зрозуміло розписана освітня програма	-
Внутрішній стейкхолдер (здобувач	Шабатько Анна Юріївна	Полтавський державний аграрний університет, СВО бакалавр	Освітня програма є змістовною, логічно структурованою та орієнтованою на практичну підготовку фахівців з обліку і	враховано (<i>у межах реалізації ОП систематично здійснюється робота щодо впровадження</i>

Категорія стейкхолдерів	Прізвище та ім'я	Місце роботи (навчання)	Зміст пропозиції та її обґрунтування	Примітка про врахування / неврахування
вищої освіти)			оподаткування, забезпечуючи належний рівень професійної компетентності випускників. Водночас з метою її подальшого розвитку та підвищення конкурентоспроможності здобувачів на ринку праці доцільно розширити практичну складову навчання, зокрема через активніше використання сучасних бухгалтерських програм і цифрових інструментів, що сприятиме більш глибокій адаптації студентів до реальних умов професійної діяльності.	<i>та опанування нових цифрових рішень, спрямованих на посилення цифрових компетентностей здобувачів вищої освіти. Зміст ОК регулярно оновлюється з урахуванням розвитку інформаційних систем у сфері обліку й оподаткування, у навчальному процесі використовуються сучасні програмні продукти, спеціалізовані платформи та цифрові інструменти. Обраний підхід забезпечує формування у здобувачів практичних навичок роботи з актуальними ІТ-рішеннями, підвищує їхню готовність до професійної діяльності в умовах цифровізації економіки та сприяє зміцненню конкурентних переваг випускників на ринку праці).</i>
Внутрішній стейкхолдер (здобувач вищої освіти)	Брайло Ангеліна Євгенівна	Полтавський державний аграрний університет, СВО бакалавр	Освітня програма має чітку структуру та відповідає вимогам підготовки фахівців з обліку і оподаткування. Разом із тим, доцільно збільшити кількість практичних завдань і роботу з сучасними програмами обліку, що дозволить студентам упевненіше застосовувати знання на практиці.	
Внутрішній стейкхолдер (здобувач вищої освіти)	Куц Вікторія Романівна	Полтавський державний аграрний університет, СВО бакалавр	Освітньо-професійна програма є чітко структурованою, логічною та сучасною. Зміст дисциплін повністю відповідає вимогам підготовки фахівців, удосконалень не потребує.	-
Внутрішній стейкхолдер (здобувач вищої освіти)	Клиша Олександра Олександрівна	Полтавський державний аграрний університет, СВО бакалавр	ОП є якісною, акредитованою та такою, що відповідає сучасним вимогам підготовки фахівців у сфері обліку й оподаткування. Водночас з метою її подальшого розвитку доцільно розглянути можливість: - розширення змісту шляхом включення тем із кібергігієни та захисту облікових даних, адже сучасний фахівець повинен уміти забезпечувати надійний захист фінансової інформації від зовнішніх втручань;	враховано (посилення змісту ОП темами з кібергігієни та захисту облікових даних є актуальним і буде враховане під час подальшого тематичного оновлення ОК 11 та ОК 17.

Категорія стейкхолдерів	Прізвище та ім'я	Місце роботи (навчання)	Зміст пропозиції та її обґрунтування	Примітка про врахування / неврахування
			<p>- розширення каталогу вибіркових дисциплін за рахунок курсів, орієнтованих на використання спеціалізованих хмарних технологій та інструментів аналітики великих масивів даних, зокрема з поглибленим опануванням можливостей програмних продуктів для обробки й аналізу даних, у тому числі Excel;</p>	<p>частково враховано (підтримуємо доцільність систематичного розширення каталогу вибіркових дисциплін за рахунок курсів, орієнтованих на використання хмарних сервісів. Проте інструменти аналітики великих масивів даних, у тому числі з поглибленим опануванням можливостей Excel та інших програмних продуктів для обробки й аналізу даних вивчаються на вибіркових дисциплінах, зокрема: «Облікові системи у бізнес-процесах», ОК «Бізнес у соціальних мережах» та ін.)</p>
			<p>- запровадження окремих професійних модулів англійською мовою, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності випускників у міжнародному професійному середовищі.</p>	<p>не враховано (відповідно до внутрішніх Положень ПДАУ запровадження окремих професійних модулів англійською мовою можливе за умови наявності письмової згоди всіх здобувачів, які опановують відповідний ОК. Однак за результатами проведеного анкетування та співбесід гаранта ОП зі здобувачами встановлено відсутність достатньої готовності до вивчення фахових дисциплін іноземною мовою, у тому числі в межах окремих тем. Водночас питання інтернаціоналізації змісту освіти залишається актуальним і реалізується шляхом інтеграції англійськомовних джерел, професійної термінології та окремих елементів навчально-методичних матеріалів у межах ОК, що реалізуються).</p>
Внутрішній стейкхолдер (здобувач вищої освіти)	Зуб Вікторія Вячеславівна	Полтавський державний аграрний університет, СВО бакалавр	Освітня програма є актуальною та змістовною, повністю відповідає сучасним вимогам та практичним потребам.	-
Внутрішній стейкхолдер	Ковбаса Ангеліна Олегівна	Полтавський державний аграрний університет,	Освітня програма створена досконально.	-

Категорія стейкхолдерів	Прізвище та ім'я	Місце роботи (навчання)	Зміст пропозиції та її обґрунтування	Примітка про врахування / неврахування
(здобувач вищої освіти)		СВО бакалавр		
Внутрішній стейкхолдер (здобувач вищої освіти)	Якуба Богдан Сергійович	Полтавський державний аграрний університет, СВО бакалавр	Все подобається, наразі пропозицій про удосконалення освітньої програми не маю.	-